

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 308/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Petrom Arendackým, advokátom, Železničiarska 13, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/27/2022 z 26. marca 2024 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/87/2024 z 28. januára 2026 a im predchádzajúcim postupom takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia a im predchádzajúcimi postupmi. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi, ktorý vykonával funkciu riaditeľa colnej pobočky, bolo 30. júna 2003 začaté trestné stíhanie. Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3Nt/103/03 z 3. júla 2003 bol sťažovateľ vzatý do väzby, ktorá trvala od 30. júna 2003 do 19. decembra 2003, keď Krajská prokuratúra v Bratislave uznesením č. k. 2Kv/119/03-159 rozhodla o jeho prepustení z dôvodu pominutia väzobných dôvodov. V dôsledku väzby a okolností s ňou spojených sa u sťažovateľa rozvinulo závažné psychické ochorenie diagnostikované znalcom.

3. V priebehu výkonu väzby bol sťažovateľ prepustený zo služobného pomeru pre opakované a zvlášť hrubé porušovanie služobnej prísahy a služobných povinností.

4. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/1 Gv 2/14/1000 z 13. januára 2014 (právoplatným 20. mája 2014) bolo trestné stíhanie sťažovateľa zastavené, keďže skutok nebol trestným činom. Od začatia trestného stíhania do jeho právoplatného zastavenia tak uplynulo viac ako 10 rokov.

5. Sťažovateľ podal 17. septembra 2015 na Okresnom súde Bratislava I (neskôr Mestský súd Bratislava IV) žalobu proti Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), o náhradu škody a nemajetkovej ujmy v celkovej výške 240 000 eur s príslušenstvom podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) a podľa čl. 5 ods. 1 a 5 dohovoru. Sťažovateľ si uplatnil nasledujúce čiastkové nároky: (i) náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu vo výške 10 380 eur (173 dní x 60 eur/deň); (ii) náhradu nemajetkovej ujmy za obdobie po ukončení väzby v sume 108 855 eur odôvodnenú následkami väzby a neprimeranou dĺžkou trestného stíhania; (iii) náhradu ušlej mzdy za dobu výkonu väzby 173 dní v sume 4 389 eur; (iv) odchodné v sume 8 382 eur; (v) náhradu mzdy za obdobie práceneschopnosti od 1. januára 2004 do 15. augusta 2006 v sume 27 680 eur; (vi) náhradu mzdy za ďalšie obdobia v celkovej sume 41 724 eur; (vii) odmenu za právne služby v celkovej sume 888,65 eur a (viii) náhradu škody na zdraví za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 22 366,50 eur.

6. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 12C/211/2015-678 zo 17. decembra 2021 zastavil konanie v časti o zaplatenie 5 283 eur s príslušenstvom z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby (výrok I), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi z titulu náhrady škody 23 845,72 eur s úrokom z omeškania (výrok II), priznal sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu vo výške 10 380 eur (výrok III), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok IV) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok V). Súd prvej inštancie posúdil ako nezákonné rozhodnutie zakladajúce nárok sťažovateľa podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. uznesenie o začatí trestného stíhania a rozhodnutie o väzbe vyhodnotil ako osobitný druh zodpovednosti za škodu podľa § 5 ods. 1 tohto zákona. Nároky z titulu nesprávneho úradného postupu zamietol pre ich nepreukázanie.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie obe sporové strany. Krajský súd rozsudkom č. k. 8Co/27/2022-770 z 26. marca 2024 opravil výrok II rozsudku súdu prvej inštancie tak, že správna suma náhrady škody je 24 377,21 eur (výrok I), v časti priznanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 22 366,50 eur s príslušenstvom rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (výrok II) a vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti a v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok potvrdil (výrok III).

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. najvyšší súd uznesením sp. zn. 3Cdo/87/2024 z 28. januára 2026 dovolanie odmietol. Námietky podľa § 420 písm. f) CSP odmietol s tým, že vadu zmätočnosti v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil a odôvodnenie napadnutého rozsudku považoval za dostatočné. Námietky k ušlej mzde za obdobie väzby odmietol pre procesnú neprípustnosť podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP, keďže napadnuté peňažné plnenia neprevyšovali desaťnásobok minimálnej mzdy. Námietky

k nárokom po skončení väzby odmietol podľa § 447 písm. f) CSP s odôvodnením, že sťažovateľ nevymedzil konkrétnu právnu otázku spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám § 432 až § 435 CSP a v podstate namietal skutkové, nie právne závery súdov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Podstatou argumentácie sťažovateľa týkajúcej sa vady zmätočnosti bola námietka, že odvolací súd s ohľadom na obsah spisu, priebeh konania a argumentáciu sťažovateľa absolútne nedostatočne vysvetlil, ako dospel k svojim záverom. Odôvodnenie rozsudkov oboch nižších súdov nijako nereaguje na podstatnú argumentáciu sťažovateľa vznesenú v priebehu konania, resp. v odvolaní a najmä na okolnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania a na ktoré sťažovateľ vo svojom odvolaní výslovne upozornil. Tieto dôkazy a z nich vyplývajúce okolnosti sú pritom v priamom rozpore so závermi odvolacieho súdu, a preto podľa sťažovateľa nemôže obstať, ak dovolací súd aproboval dostatočnosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Uvedené platí o to viac, že samotný dovolací súd sa nijako s konkrétnymi námietkami sťažovateľa nevysporiadal a iba odkázal na jednotlivé odseky odôvodnenia odvolacieho súdu.

10. Následne sťažovateľ konkretizoval nedostatky odôvodnenia týkajúce sa jednotlivých nárokov, ktoré boli odvolacím súdom zamietnuté.

10.1. Pokiaľ ide o nárok na náhradu ušlej mzdy za obdobie po 25. auguste 2003 do skončenia väzby, odvolací súd konštatoval, že v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné ustáliť, že ak by sťažovateľ v období po 25. auguste 2003 nebol vo väzbe, skutočne by bol zamestnaný, akú prácu by vykonával a akú mzdu by dosahoval. Sťažovateľ v dovolaní výslovne identifikoval odsek 12 odôvodnenia rozsudku krajského súdu ako nedostatočný, pretože nijako z neho nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s dôkazmi, ktoré svedčia o opaku týchto záverov. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že v konaní neboli produkované žiadne dôkazy (súd ich ani neuviedol), na základe ktorých by bolo možné uvedené vyvodiť. Napriek uvedenému dovolací súd len všeobecne konštatoval, že odôvodnenie rozsudku je dostačujúce a že odôvodnenie predmetného sporného záveru sa nachádza v odseku 12 rozsudku. Ku konkrétnym námietkam sťažovateľa sa ani dovolací súd nijako nevyjadril.

10.2. Pokiaľ ide o nárok na náhradu ušlej mzdy za obdobie práceneschopnosti od 1. apríla 2004 do 15. augusta 2006 a nárok na náhradu ušlej mzdy za obdobie po skončení väzby, odvolací súd konštatoval, že pri týchto nárokoch nie je splnená podmienka príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím alebo rozhodnutím o väzbe a vznikom škody. Súd uviedol, že keďže sťažovateľ bol zo služobného pomeru prepustený z dôvodu zisteného porušenia služobnej prisahy a služobných povinností, ním tvrdená škoda v uplatnenej výške mu nebola spôsobená rozhodnutím o väzbe ani nezákonným rozhodnutím. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie správne poukázal na to, že práceneschopnosť trvajúcu od 1. apríla 2004 do 15. augusta 2006 sťažovateľ nepreukázal, a pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že nepracoval preto, lebo mu to jeho zdravotný stav neumožňoval, samotná táto skutočnosť nezakladá jeho nárok na náhradu mzdy za toto obdobie. Vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu v tejto otázke sťažovateľ v dovolaní výslovne poukázal na vnútorný nevysvetlený rozpor odôvodnenia, keď odvolací súd ako príčinu poškodenia zdravia konštatoval nezákonnú väzbu, avšak zároveň nezákonnú väzbu

bez bližšieho odôvodnenia nevyhodnotil ako dôvod nevykonávania práce. Sťažovateľ výslovne poukázal na vykonané dôkazy, z ktorých vyplynulo, že sťažovateľ nemal objektívnu možnosť počas rozhodných období pracovať, pretože mu to neumožňoval jeho psychický stav. Napriek tomu dovolací súd opätovne iba poukázal na odseky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu a nijako sa nevyjadril k tomu, kde a ako v odôvodnení svojho rozsudku odvolací súd vysvetlil, ako k týmto záverom napriek sťažovateľom namietaným okolnostiam (v konaní preukázaným) dospel.

10.3. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za obdobie po ukončení väzby, aj v tomto prípade sťažovateľ v dovolaní namietal konkrétne závery odvolacieho súdu a v konaní preukázané okolnosti, ktoré tieto závery neumožňujú (spochybňujú), ako aj skutočnosť, že s týmito okolnosťami sa odvolací súd nijako nevysporiadal. Dovolací súd aj v tomto prípade iba odkázal na odsek 15 odôvodnenia rozsudku, ktorého nedostatočnosť sťažovateľ v dovolaní namietal, a nijako sa s konkrétnymi námietkami sťažovateľa nevysporiadal.

11. Nedostatočným odôvodnením vo vzťahu k rozhodujúcim otázkam pre posúdenie uplatnených nárokov odvolací súd znemožnil sťažovateľovi riadne argumentovať proti jeho rozhodnutiu a domáhať sa jeho účinnej nápravy. Bez bližšieho rozvedenia stručného záveru odvolacieho súdu nie je možné zistiť, či súd tento nesprávny záver založil na chybnom hodnotení skutkových otázok alebo otázok právnych (a akých).

12. Dovolací súd odmietol dovolanie aj vo vzťahu k dovolacím námietkam podľa § 421 ods. 1 CSP, z rôznych dôvodov. Podľa názoru sťažovateľa dovolací súd pochybil vo všetkých prípadoch.

12.1. Pokiaľ ide o dovoláciu námietku o nesprávnom právnom posúdení príčinnej súvislosti (vo vzťahu k viacerým nárokom), dovolací súd ju odmietol s dôvodu, že otázka príčinnej súvislosti, ak sa v konaní zisťuje, či škodná udalosť a vznik škody na strane poškodeného sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku, je výlučne otázkou skutkovou. Dovolací súd v tejto súvislosti dokonca poukázal na tri rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré majú tento záver potvrdzovať (odsek 34.2). Predmetné rozhodnutia síce konštatovali skutkovú zložku príčinnej súvislosti, zároveň však potvrdili, že posúdenie príčinnej súvislosti má aj zložku právnu. V prípade vylúčenia dovolania sa ochrana účastníka konania presúva do pôsobnosti ústavného súdu. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že samotná prax dovolacieho súdu považuje otázku príčinnej súvislosti aj za otázku právnu (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/313/2009), čo napokon vyplýva aj z dovolacím súdom citovaného rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/89/2021. Pokiaľ dovolací súd odmietol preskúmať túto sťažovateľom nastolenú právnu otázku s jednoduchým poukazaním na výlučne skutkový charakter otázky, dopustil sa svojvôle, ktorá je z hľadiska ochrany ústavou garantovaných práv sťažovateľa neudržateľnou.

12.2. Dovolací súd ďalej odmietol dovolacie námietky nesprávneho právneho posúdenia týkajúce sa nárokov na náhradu ušlej mzdy z dôvodu, že v prípade týchto nárokov nebol naplnený tzv. majetkový cenzus (§ 422 ods. 1 CSP). Aj tento záver dovolacieho súdu považuje sťažovateľ za nesprávny a svojvoľný, pretože § 422 ods. 1 CSP neviaže prípustnosť dovolania na „jednotlivé nároky“, ale výslovne na výrok. V danom prípade bolo o sporných nárokoch rozhodnuté jediným výrokom súdu spolu s ďalšími nárokmi, teda celkový predmet zamietajúceho výroku nepochybne prekračoval minimá určené v § 422 ods. 1 CSP. Ide o jeden komplexný nárok na náhradu ušlej mzdy a skutočnosť, že súd si tento nárok svojvoľne rozdelil na niekoľko časových období, nemôže spôsobiť rozdelenie nároku.

12.3. V rámci námietok týkajúcich sa nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy po prepustení z väzby sťažovateľ namietal nesprávne právne posúdenie, pokiaľ súd považoval následky, ktorými sťažovateľ odôvodňoval tento uplatnený nárok, za následky väzby sťažovateľa a uzavrel, že sú odškodnené priznanou náhradou nemajetkovej ujmy za väzbu. Túto námietku dovolací súd odmietol z dôvodu, že právne otázky, ktoré sťažovateľ požadoval podrobiť dovolaciemu prieskumu, neboli dostatočne vymedzené, pretože sťažovateľ konkrétne neoznačil právnu otázku. Z § 432 ods. 2 nie je možné vyvodit' povinnosť dovolateľa formulovať konkrétnu právnu „otázku“, čo potvrdzuje aj prax ústavného súdu (I. ÚS 336/2019). V danom prípade sťažovateľ jasne popísal, v čom vidí nedostatok právneho posúdenia a ako mali sudy vec správne právne posúdiť. Odmietnutie dovolania len pre absenciu konkrétnej vety výslovne identifikujúcej „právnu otázku“ je preto potrebné považovať za odopretie spravodlivosti a zmarenie prístupu sťažovateľa k súdu.

13. Sťažovateľ z už uvedených dôvodov považuje uznesenie najvyššieho súdu za neudržateľné.

14. Ďalšia podstatná časť argumentácie sťažovateľa smeruje proti rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ vyčerpávajúco kritizuje nesprávnosť právnych záverov odvolacieho súdu, čo sa týka posúdenia jednotlivých v žalobe uplatnených nárokov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie vlastníckeho práva sťažovateľa (čl. 20 ods. 1 ústavy) rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu:

16. Konaním a rozhodovaním všeobecných súdov je ústavný súd oprávnený zaoberať sa len vtedy, ak sa ústavnou sťažnosťou namieta porušenie takých základných práv alebo slobôd, ktorým nebola poskytnutá účinná ochrana. Účinnú ochranu základných práv a slobôd (okrem iného) predstavuje opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 36/96).

17. K otázke konkurencie dovolania a ústavnej sťažnosti ústavný súd zaujal vo svojej judikatúre opakovane právny názor, ktorý bol do dôsledkov vysvetlený v uznesení ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 404/2022 zo 6. septembra 2022 (schválený plénom ústavného súdu ako právna veta za rok 2022) v znení: I. Nie každé rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku spôsobuje zachovanie zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, zohľadňujúc predovšetkým subsidiaritu konania o ústavných sťažnostiach, preto posledná veta § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zachovaní tejto lehoty je určená na to, aby sťažovateľ v ústavnej sťažnosti mohol uplatniť námietky neuplatniteľné v mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak by rozhodnutie o dovolaní bolo negatívne, má sťažovateľ pri zachovaní princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možnosť napadnúť ústavnou sťažnosťou rozhodnutie dovolacieho súdu. Pokiaľ ide o námietky proti dovolaním napadnutému rozhodnutiu, ktoré nebolo

možné uplatniť v dovolacom konaní, je možné ich potom uplatniť súčasne, ale až v ústavnej sťažnosti. Lehota na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (začína plynúť podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde).

18. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ by vo vzťahu k odvolaciemu súdu mohol uplatniť námietky neuplatniteľné v mimoriadnom opravnom prostriedku (pozri aj IV. ÚS 398/2022, IV. ÚS 404/2022, I. ÚS 198/2024), avšak takéto námietky v ústavnej sťažnosti neidentifikoval, resp. nemožnosť obrátiť sa s takýmto druhom námietok na dovolací súd ani netvrdil, pričom jeho dovolacia argumentácia sa výrazne prekrýva s jeho argumentáciou uvedenou v ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ uvádza, že pokiaľ sa ústavný súd stotožní s argumentáciou dovolacieho súdu o nemožnosti vykonania prieskumu rozsudku krajského súdu súdom dovolacím, sťažovateľ predkladá sťažnosť aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Takto zvolený procesný postup nemôže v konaní o ústavnej sťažnosti úspešne vyvolať meritórny prieskum rozsudku krajského súdu, proti ktorému sťažovateľ uplatnil všetky námietky už v dovolaní, čím generoval prieskumnú právomoc najvyššieho súdu (pre ktorú sa nemôže rozhodnúť „na skúšku“ s tým, že následne použije postup popísaný v predchádzajúcom odseku). Za daných okolností je ústavný súd oprávnený (rešpektujúc zásadu subsidiarity) preskúmať výlučne posúdenie dovolacích námietok sťažovateľa v uznesení najvyššieho súdu, a to aj v prípade, ak išlo o ich procesné odmietnutie.

19. Vzhľadom na uvedené bol o sťažovateľovom dovolaní príslušný rozhodnúť a aj tak učinil najvyšší súd, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 (prvá alternatíva) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu:

20. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval neprípustnosť dovolania sťažovateľa, ktoré odmietol podľa § 447 písm. c) CSP vo vzťahu k namietanej vade zmatečnosti podľa § 447 písm. c) a f) CSP vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

21. Ústavný súd sa preto s prihliadnutím na svoje postavenie ochrancu ústavnosti zameral pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti na posúdenie, či rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu nevybočilo z mantinelov ústavne konformného posúdenia jeho vlastnej právomoci.

22. Ústavný súd považuje za žiaduce v tejto súvislosti pripomenúť, že si plne uvedomuje úlohu najvyššieho súdu v civilnom procese, ktorý rozhoduje ako dovolací súd v už právoplatne skončenom spore. Rešpektuje aj jeho vlastnú diskreciu vo vzťahu k posudzovaniu prípustnosti a dôvodnosti dovolania, čo však nevylučuje, aby v konaní o ústavnej sťažnosti následne preskúmal, či právomoc najvyššieho súdu bola realizovaná ústavne konformným spôsobom. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom jeho kontroly iba vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

23. Najvyšší súd najprv posudzoval rozsudok krajského súdu z hľadiska tzv. procesnej arbitrárnosti [§ 420 písm. f) CSP (dodržania štandardov odôvodnenia)], keďže sťažovateľ označil závery krajského súdu za riadne neodôvodnené a svojvoľné.

24. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa svojvoľného a nedostatočne odôvodneného posúdenia nároku na náhradu ušlej mzdy za obdobie od 25. augusta 2003 (právoplatnosť rozhodnutia o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru, pozn.) do skončenia väzby sa najvyšší súd vyjadril v bode 18 napadnutého uznesenia, poukazujúc na konkrétne časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý predmetný uplatnený nárok posúdil v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o prepustení zo služobného pomeru, ktoré nebolo zrušené pre nezákonnosť a z ktorého nevyplýva dôvodnosť prepustenia s vedením trestného stíhania sťažovateľa alebo jeho väzbou. Súčasne krajský súd uviedol, že sťažovateľovi nie je možné priznať náhradu za potencionálny pracovný pomer počas výkonu väzby. Pokiaľ ide o nedostatočné odôvodnenie nároku na náhradu ušlej mzdy za konkrétne obdobia po skončení väzby sťažovateľa, dovolací súd poukázal na body 12 a 13 odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorých sa odvolací súd zaoberal otázkou príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím o väzbe a vznikom škody vo forme straty na zárobku so záverom, že strata nároku na odchodné súvisí s rozhodnutím o prepustení zo služobného pomeru. Tiež konštatoval, že sťažovateľ práceneschopnosť od 1. januára 2004 do 15. augusta 2006 nepreukázal, teda neuniesol dôkazné bremeno. Argumentáciou týkajúcou sa neodôvodnenia zamietnutia nároku sťažovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy po skončení väzby súvisiacej s trestným stíhaním (dĺžkou jeho trvania a následkami väzby) sa najvyšší súd zaoberal v bode 19 napadnutého uznesenia, v ktorom, poukazujúc na bod 15 odôvodnenia rozsudku krajského súdu, predmetný nárok považoval za odškodnený priznanou náhradou nemajetkovej ujmy za väzbu. Postup najvyššieho súdu, ktorý poukázaním na konkrétne odpovede odvolacieho súdu na sťažovateľom nastolené skutkové aj právne otázky posúdil odôvodnenie rozsudku krajského súdu ako dostatočné a presvedčivé, nemožno vo vzťahu k uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP považovať za ústavne neakceptovateľné, keďže najvyšší súd neponechal bez povšimnutia žiadnu zásadnú námietku sťažovateľa uplatnenú v jeho dovolaní, a preto ho posúdil ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP (bod 21 odôvodnenia).

25. Z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia zamietnutia žaloby o zaplatenie náhrady ušlej mzdy za konkrétne obdobia (do skončenia služobného pomeru, do skončenia väzby) posúdil najvyšší súd dovolanie ako neprípustné v zmysle § 422 ods. 1 CSP, ktorý obmedzuje prípustnosť dovolania tzv. majetkovým cenzom, ktorý pri týchto nárokoch splnený nebol (body 24 až 26 odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu). Dovolací súd svoje posúdenie podoprel odkazom na názory právnej teórie, ktorá deliteľné nároky odvíjajúce sa od odlišného skutkového základu posudzuje samostatne bez ohľadu na okolnosť, či o nich bolo rozhodnuté jedným výrokom. Pokiaľ najvyšší súd odmietol dovolanie v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia, poukazujúc na tzv. bagateľnosť uplatnených nárokov, ktorú dostatočne odôvodnil, ústavný súd považuje predmetný záver za ústavne udržiateľný.

26. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o nesprávnom právnom posúdení príčinnej súvislosti medzi vznikom náhrady nemajetkovej ujmy za obdobie po skončení väzby a väzbou, v rámci ktorej sťažovateľ spochybnil názor, že následky väzby sú už odškodnené priznanou nemajetkovou ujmou za väzbu, ako aj záver, že ním uplatnená náhrada za ušlú mzdu bola spôsobená rozhodnutím

o prepustení zo služobného pomeru, a nie rozhodnutím o väzbe, najvyšší súd v bode 34.1 odôvodnenia konštatoval, že vecnú súvislosť medzi príčinou a následkom je potrebné posudzovať vždy v konkrétnych súvislostiach, nie všeobecne. Z judikatúry najvyššieho súdu (5Cdo/126/2009, 7Cdo/89/2021, 4Cdo/191/2017, 4MCdo/3/2014) vyplýva, že ide o otázku skutkovú (bod 34.2 odôvodnenia), ktorá nespĺňa kritériá vymedzenia dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, a preto dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Uvedený záver najvyššieho súdu z ústavného hľadiska obstoí, keďže otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 CSP je výlučne právna otázka.

27. Podstatnou námietkou, ktorú sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu vznáša, je kritika vyhodnotenia dovolacej otázky najvyšším súdom ako skutkovej, nie právnej, pričom odkazuje aj na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej otázka príčinnej súvislosti nemusí byť a ani nie je výlučne otázkou skutkovou (nález sp. zn. III. ÚS 409/2021, bod 19). V predmetnom náleze ústavný súd vyslovil uvedený právny záver pri posudzovaní príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou, berúc do úvahy špecifiká kauzálneho nexu pri žalobách o náhrade škody na zdraví. Ústavný súd tiež opakovane konštatoval, že otázka príčinnej súvislosti je otázkou skutkovou. Právnym posúdením otázky príčinnej súvislosti je vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (akou príčinou) má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda. Práve vo vzťahu medzi škodou a konkrétnym konaním škodcu sa príčinná súvislosť zisťuje (m. m. II. ÚS 336/2014, I. ÚS 683/2025, III. ÚS 656/2024, IV. ÚS 670/2018, I. ÚS 435/2018).

28. Z judikatúry ústavného súdu, ako aj súdov všeobecných vyplýva (čo uvádza aj najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia), že otázka príčinnej súvislosti má primárne (väčšinovo) skutkový charakter, ak sa v konaní zisťuje, či škodná udalosť (nezákonné rozhodnutie) a vznik škody na strane poškodeného sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku, čo sú súdy povinné skúmať v konkrétnych okolnostiach každej právnej veci. Pokiaľ sťažovateľ namietal nesprávne posúdenie príčiny vzniku nároku na náhradu škody z titulu rozhodnutia o prepustení zo služobného pomeru, spochybnil tak skutkové zistenia súdov nižšej inštancie, a preto sú závery najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľa z dôvodu nevymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 až § 435 CSP z pohľadu ústavného súdu dostatočné, nevykazujú znaky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti.

29. Sumarizujúc už uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za také, ktoré by bolo zmätočné, prípadne zjavne neprimerané (excesívne), a to aj z pohľadu hodnotenia odôvodnenia rozsudku krajského súdu, a preto, berúc do úvahy aj limitovaný ústavnosúdny prieskum (ústavný súd nie je bežnou opravnou inštanciou), nemôžu byť námietky sťažovateľa základom toho, aby jeho záležitosť bolo možné posunúť do roviny meritórneho ústavnosúdneho prieskumu.

30. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom

prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

31. Ústavný súd preto postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú, keďže medzi namietaným porušením označených práv a napadnutým uznesením najvyššieho súdu nebola zistená kauzálna súvislosť.

32. Vzhľadom na vecnú previazanosť argumentácie sťažovateľa, ktorou odôvodňuje porušenie základného vlastníckeho práva, ktorá sa týka základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktorých porušenie ústavný súd nezistil, je daný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti aj v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

33. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu